

Порядок створення патронатної сім'ї

Питання патронатної сім'ї регулюється Порядком створення та діяльності сім'ї патронатного вихователя, влаштування, перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2021 року № 893, відповідно до якого патронат над дитиною це тимчасовий догляд, виховання та реабілітація дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, її батьками або іншими законними представниками складних життєвих обставин.

Патронатний вихователь – це особа, яка за участю членів своєї сім'ї надає послуги з догляду, виховання та реабілітації дитини у своїй родині. Патронатним вихователем може бути повнолітній громадянин України, який має досвід виховання дитини й відповідні житлові умови для надання послуг з догляду, виховання і реабілітації дитини. Помічник патронатного вихователя – його чоловік/дружина чи інший дорослий член його сім'ї (який теж пройшов спеціальний курс підготовки).

Кандидатом у патронатні вихователі не можуть бути особи, які:

- виховують власних дітей віком до чотирьох років, дитину з інвалідністю, яка має обмеження життєдіяльності;
- є опікуном, піклувальником, прийомним батьком/матір'ю чи батьком/матір'ю-вихователем;
- обмежені у дієздатності;
- визнані недієздатними;
- позбавлені батьківських прав, якщо ці права не були поновлені;
- перебувають на обліку сімей/осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах;
- стосовно яких було прийнято рішення органу опіки та піклування або суду про відібрання дитини;
- перебувають під слідством;
- були усиновлювачами (опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями), патронатними вихователями дитини, але усиновлення було скасовано або визнано недійсним (було припинено опіку, піклування чи діяльність прийомної сім'ї або дитячого будинку сімейного типу), або договір про патронат над дитиною було розірвано з їх вини;
- перебувають на обліку або на лікуванні у психоневрологічному чи наркологічному диспансері;
- зловживають спиртними напоями або наркотичними засобами;
- страждають на хвороби, перелік яких затверджений МОЗ;
- були засуджені за кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканності особи, проти громадської безпеки, громадського порядку та моральності, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, а також за злочини, передбачені статтями 148, 150, 150¹, 164, 166, 167, 169, 181, 187, 324, 442 Кримінального кодексу України, або мають непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість за вчинення інших кримінальних правопорушень;
- перебувають на профілактичному обліку в органах Національної поліції як кривдники відповідно до [Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції, затвердженого наказом МВС від 25 лютого 2019 р. № 124](#);
- за станом здоров'я потребують постійного стороннього догляду.

Також кандидатами у патронатні вихователі не можуть бути особи, члени сім'ї яких проживають на спільній житловій площі з кандидатом у патронатні вихователі та

обмежені у дієздатності, визнані недієздатними, позбавлені батьківських прав, якщо ці права не були поновлені.

1. Порядок створення патронатної сім'ї

Особа, яка виявила бажання стати кандидатом у патронатні вихователі, подає до служби за місцем свого фактичного проживання:

- 1) заяву про намір стати патронатним вихователем;
- 2) заяву про згоду на влаштування дитини до сім'ї патронатного вихователя від усіх членів сім'ї, а також осіб, які фактично проживають разом з кандидатом у патронатні вихователі, в тому числі біологічних дітей, якщо вони досягли такого віку та розвитку, що можуть її висловити;
- 3) висновки про стан здоров'я кандидата у патронатні вихователі, добровільного помічника та осіб, які фактично проживають разом з ним;
- 4) довідки про притягнення до кримінальної відповідальності, відсутність (наявність) судимості або обмежень, передбачених кримінальним процесуальним законодавством, кандидата у патронатні вихователі та членів сім'ї, які досягли 14-річного віку і проживають разом з ним;

5) копії таких документів:

паспортів кандидата у патронатні вихователі та добровільного помічника або за технічної можливості електронні копії паспорта громадянина України у вигляді відображення в електронній формі інформації, що міститься у паспорті громадянина України у формі картки, а також інформації про місце проживання (за наявності), що подаються засобами Єдиного державного веб-порталу електронних послуг (далі - Портал Дія);

паспорта іноземця або посвідки на постійне проживання, що посвідчує особу без громадянства; або електронну копію одного з передбачених [Податковим кодексом України](#) документів з даними про реєстраційний номер облікової картки платника податків, що за технічної можливості подається засобами Порталу Дія (крім іноземців та осіб без громадянства);

свідоцтва про шлюб або інший документ, що підтверджує родинні стосунки або сімейні відносини кандидата у патронатні вихователі та добровільного помічника;

документа, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням.

Після подання документів до служби у справах дітей особа, яка виявила бажання стати кандидатом у патронатні вихователі, має пройти первинний відбір. Організацію заходів з первинного відбору здійснюють соціальний заклад спільно з службою у справах дітей.

У разі успішного проходження кандидатом у патронатні вихователі і добровільним помічником первинного відбору служба готує направлення на навчання за програмою підготовки патронатних вихователів для кандидата у патронатні вихователі та добровільного помічника.

Кандидату у патронатні вихователі, який не пройшов первинний відбір, або добровільному помічнику служба надає обґрунтовану письмову відповідь з поясненням причин, на яких базувалася відмова.

2. Навчання

Кандидат у патронатні вихователі і добровільний помічник проходять навчання за програмою підготовки патронатних вихователів, затвердженою Мінсоцполітики, за результатами навчання протягом місяця після його завершення регіональний центр: видає рекомендацію про можливість надання послуги патронату над дитиною кандидату у патронатні вихователі та добровільному помічнику, які успішно завершили повний курс навчання, або вмотивовану відмову у наданні такої рекомендації.

3. Укладення договору про умови запровадження та організацію функціонування послуги патронату над дитиною

За результатами первинного відбору та на підставі отриманої рекомендації орган опіки та піклування укладає з патронатним вихователем та добровільним помічником договір про умови запровадження та організацію функціонування послуги патронату над дитиною, що надаватиметься сім'єю патронатного вихователя.

4. Влаштування дитини до сім'ї патронатного

Орган опіки та піклування приймає рішення/розпорядження про влаштування дитини до сім'ї патронатного вихователя та укладає договір про патронат над дитиною. Рішення приймається на підставі наданих службою у справах дітей документів, що обґрунтовують доцільність такого влаштування.

До сім'ї патронатного вихователя можуть бути влаштовані діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, що негативно впливають чи можуть вплинути на їх життя, здоров'я та розвиток, в тому числі: діти, які залишилися без батьківського піклування, в тому числі ті, які перебувають у закладі охорони здоров'я, тимчасово влаштовані в сім'ю громадян, центр соціально-психологічної реабілітації дітей або до закладу інституційного догляду та виховання дітей; діти, які перебували в інших формах сімейного виховання; малолітні/неповнолітні вагітні чи малолітні/неповнолітні породіллі з немовлям, які залишилися без батьківського піклування або перебувають у складних життєвих обставинах.

До сім'ї патронатного вихователя можуть бути одночасно влаштовані тільки діти, які виховувалися в одній сім'ї або є рідними братами та сестрами, в тому числі братами та сестрами вже попередньо влаштованих до сім'ї патронатного вихователя дітей.

Загальна кількість дітей, влаштованих до сім'ї патронатного вихователя, визначається наявністю умов для проживання, догляду, виховання та реабілітації кожної такої дитини, зазначених у договорі про умови запровадження патронату.

Строк перебування дитини у сім'ї патронатного вихователя не може перевищувати трьох місяців і встановлюється органом опіки та піклування за результатами розгляду питання на засіданні комісії з питань захисту прав дитини та з урахуванням результатів оцінки рівня безпеки або оцінки потреб сім'ї/особи.

Виплати соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя та оплати послуги патронату над дитиною

Соціальна допомога виплачується на кожну дитину, влаштовану до сім'ї патронатного вихователя, та використовується патронатним вихователем у повному обсязі для задоволення її потреб. Розмір соціальної допомоги становить 2,5 прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку на місяць, для дітей з інвалідністю - 3,5 прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку на місяць.

Грошове забезпечення виплачується патронатному вихователю за надану послугу патронату над дитиною і включає оплату за: надану послугу патронату над дитиною (щомісяця не пізніше 10 числа наступного періоду); надання батькам/законним представникам дитини протягом семи днів після вибуття дитини із сім'ї патронатного вихователя консультативної підтримки щодо її догляду, виховання та реабілітації; надання послуги патронату над дитиною понад три місяці відповідно до пункту 32 Порядку створення та діяльності сім'ї патронатного вихователя, влаштування, перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2021 р. № 893 "Деякі питання захисту прав дитини та надання послуги патронату над дитиною".

Розмір грошового забезпечення становить п'ять прожиткових мінімумів для працездатних осіб на місяць.

У разі коли до сім'ї патронатного вихователя влаштовано дитину віком до одного року, дитина з інвалідністю, малолітня або неповнолітня вагітна, ВІЛ-інфікована дитина або одночасно двоє і більше дітей, розмір грошового забезпечення збільшується на 10 відсотків за кожну дитину, але сумарно не більш як на 50 відсотків.

Соціальна допомога та грошове забезпечення виплачуються через відповідну банківську установу, зазначену у заяві патронатного вихователя.

За додатковою інформацією про сімейний патронат, роль та функції батьків у патронаті звертайтеся до служби у справах дітей виконавчого комітету Шепетівської міської ради за адресою: **вул. Соборності, 4, м. Шепетівка, Хмельницька обл., 30400 тел. 4-03-90, каб. 407, 408.**